

GIDBA ZGHIRA

Ta' VIC. APAP

Lil GASTON BIANCHI.

KIEKU kelli nistaqsi liż-żgħażaġh li għandhom namrata: "X'taġżlu, xebba sinċiera jew xebba li tkun taf tgħidilkom xi gidba żgħira?", ma għandna xi nġhidu xejn, il-bieċa l-kbira minnhom, biex ma nġhidx kollha, kienu jwegħbuni li jaġżlu xebba sinċiera.

Hekk kont naħseb jien ukoll sa ma darba ġejt wiċċ imbwiċċ ma' waħda minn dawn it-tfaliet moderni. U stajt nifhem il-ġhala. Għaliex it-torbija tal-lum tat lin-nisa—u l-iżjed lix-xebbiet—mhux biss il-qawwa tal-muskoli, frott ta' l-*isports* li ħafna minnhom jindaħlu għalih, iżda wkoll qawwa kbira fil-fehmiet. Jekk huma ma jifhmux sew xinhu dak li hu tajjeb minn dak li hu ħażin (ħafna drabi lanqas aħna l-irġiel ma nifhmuh biżżejjed) b'danakollu jafu jerfġhu fuq spallejhom ir-risponsabbiltajiet tal-ħajja wisq iżjed milli kienu jafu jaġmlu x-xebbiet ta' dari. Fi żmien ommijietna, ix-xebbiet kienu jtarrfu kolloxx lil min hu akbar minnhom, imbagħad kienu jaġmlu li jidhrilhom minn wara dahar ommijiethom; il-lum, ix-xebbiet saru jafu, jew għall-anqas jaħsbu li jafu, iqisu l-affarijiet wehidhom u jaslu biex jaġżlu x'għandhom iwettqu bla parir ta' hadd. B'hekk ġara li x-xebba ta' dari, f'għajnejn ommha, kienet qaddisa timxi fl-art, waqt li x-xebba tal-lum, billi hi bla mistbija, hi magħduda ta' xitan tiela' mill-infern. Għax it-tfaliet tal-lum jissugraw isejbu abjad dak li hu abjad, ukoll jekk wiċċhom minn safrani jaġmluh jidher minn lewn il-warda, u għandhom il-kuraġġ jtkellmu kif iħossu.

Għat-tfaliet tal-lum il-ħajja għandha importanza fuq kull haġa oħra sakemm tkun tista' twassalhom fil-hena li huma johlmu; għaliex huma ma jridux jifhmu li l-ħajja mhix hena biss, u lanqas tgawdija u ferħ kollha kemm hi, iżda li, għall-kuntrarju, fil-ħajja hemm minsuġin ukoll is-slaleb u n-niket, u li wieħed jeħtieġli jilqagħhom bis-sabar biex minnhom jislet taġlim fejjedi. Għaidaqshekk, jekk ikun hemm haġa li ma toġġobhomx, jaħarbuha mill-ewwel, u jgħiduha bla tlaqliq, mingħajr ma

joqoġhdu jqisu li jistgħu jwegġġgħu qalb haddieħor, jew għallanqas idejgħu bi kliemhom.

It-tfaljet ta' daż-żmien huma sinċieri : mhux għaliex huma huma twajbin, iżda għaliex huma egoisti.

Kien beda jroxx id-dlam meta hriġt mid-dar u mort nagħmel passeju sal-ġnien li hemm ir-Rabat biswit l-Isptar ta' l-Imtarfa. Minn wara n-Nadur kienu għadhou jidhru l-aħħar imrieżaq tax-xemx nieżla, u ma' l-ajru nħasset trewwaħ il-fewġa bnina ta' fil-għaxija. Ma' ġenb bank tal-hadid kien hemm wieqaf żaġħ-żuġħ. Resqet tigri lejħ tfaġla ta' xi sbatax-il sena, kollha ferħana li ltaqgħet mal-maħbub tagħha.

Iż-żewġ żgħażaġħ intasbu fuq il-bank ta' hdejhom, u jien, bla ma hallejthom jindunaw li kont moħħi fihom, qgħadt fuq il-hadid tad-dawra, b'għajnejja jħarsu lejn l-arloġġ ta' l-Imtarfa, iżda b'widnejja miftuħin tajjeb għal dak li kienu sa jgħidu. U kier dan li smaajt :

Hu—Niżżik ħajr, maħbuba tiegħi!

Hi—Ta' ħiex?

Hu—Talli ma hallejtnix nistenniek lanqas minuta waħda fuq il-ħin li ftehemna.

Hi—Għax kont bla sabar biex narak. U ma kellix sabar għaliex inħobbok... Kien jaqbilli li nġaġġel.

Ix-xbejba tbissmitlu u serrhet rasha fuq spalltu.

Hu—(wara li qagħad jaħseb ftit fuq dak li qaltu) : Xi trid tgħid biha : għax kien jaqbillek?

Hi—Kien jaqbilli nġaġġel għax miegħek inkun hienja.

Hu—Imma inti tagħmel dak biss li jhennik?

Hi—U għaliex għandi nagħmel dak li ma jaġhtinix gost?

Hu—Irrid ingħid : jekk għada jkollok tbatu xi haġa għalija, ma tagħmilhiex?

Hi—Nerga' ngħidlek : nagħmilha kemm-il darba dil-haġa tista' tnissilli l-hena fija.

Hu—U mhux biex tagħmel pjaċir lili?...

Hi—(miblughā) Sabiħa dġin! Sakemm indumu ninħabbu għandu jaġħmilna hienja li nbatu xi haġa għal xulxin.

Hu—(imħasseb) Sakemm indumu ninħabbu? Allura inti taħseb li għad nistgħu ma ninħabbux iżjed?

Hi—Għaliex lè? Il-lum jew għada f'did-dinja kollox irid jin-temm...

Hu—U meta ma tħobbnix iżjed x'tagħmel?

Hi—Nghidlek.

Hu—Tassew li tgħidli?

Hi—U għaliex għandi nqarraq bik?

Hu—(wara ftit). Allura... ma tistax tahlifli li sa tibqa' tħobbni għal dejjem?

Hi—Uh! kemm int ibleh, qed iddaħħakni. Għaliex ma gġegħelnix nahliflek li mhi sa tgħaffiġni l-ebda karrozza u tħallini mejta f'nofs ta' triq? Nittama li ma jiġrilix hekk, u dan li nixtieq, imma ma nistax nahlef li mhi sa ttajjar-ni l-ebda karrozza!

Jien deherli li x-xbejba kienet qieghda titħaddet tajjeb. Iż-zagħżugh ta' hdejha nahseb li fehempa wkoll, imma donnu ma riedx jemmen għal kliemha. Ma basarx li t-tfajla tiegħu kienet taf tirraguna daqshekk.

Ix-xebba kienet hemm, sabiħa u hienja, tħares lejha u titbis-simlu. Izda hu deherlu li kienet diġà inqas tiegħu milli kien stħajjilha ftit qabel. Minn dak il-waqt beda jibza' li sata' jisbaħ jum meta ma tkunx tiegħu aktar.

"X'inti taħseb?" staqsietu, "fuq dak li jista' jiġrilna?"

"Qed nahseb fuq il-qerq tal-ħajja," wegħibha, "qerq li, ma-dankollu, għall-ewwel ma nagħarfuhx u jkun jidher sabiħ, isbaħ mit-tama, u bilkemm ma nibdewx nemmnu fih."

Hi baqghet tħarislu f'għajnejha u ma dehrinx li qieghda tif-hmu. Għaliha kien iġħodd biss li kienet hienja. Jien, li fhimtu, għedt bejni u bejn ruħi: "Il-qerq tal-ħajja! Il-qerq, ewwilla, mhux iben il-gidba?" Għalhekk għalina l-irġiel ma tagħmlilniex ħażin daqsxejn ta' gidba żgħira, bħallikieku kienet star ħelu li tgħatti ħafif ħafif is-sewwa.

U fhimt li aktarx aħjar dejjem hekk fil-ħajja, l-aktar fl-im-ħabba: toħlom dak li ma jistax isir, taħseb li l-imħabba hi dik biss li għaliha għandu għalfejn iġħix il-bniedem, u b'hekk tkun tista' tgħaddi ħajja hienja.

Minħabba li f'dik il-lejla t-tfajla qalet lill-maħbub tagħha dak li ħasset f'qalbha, tilfet il-bewsa ta' mħabba li soltu kien jagħtiha qabel titlaq tigri lejha id-dar. Rajthom jinfirdu t-tnejn bid-dmugh f'għajnejhom.

Jiena wkoll mort ngħagġel lejha dari biex, qabel ma ninsieha, inħarbex fuq karta t-taħdita li kont għadni kemm smajt.